

**Додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

**24 листопада 2023 року
м. Харків, Україна**

**Харків
2023**

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 12 від 08.11.2023 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустриальних проблем розвитку НАН України (протокол № 11 від 17.11.2023 р.)

Рецензенти: **Кизим Микола Олександрович** – доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, головний науковий співробітник Науково-дослідного центру індустриальних проблем розвитку НАН України (Харків, Україна);
Криворучко Оксана Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (Харків, Україна);
Назарова Галина Валентинівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики :

Тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 24 листопада 2023 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2023. Укр. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто проблеми та перспективи розбудови економіки України, зокрема питання: сучасного стану зацікавленості інноваційними термінами вченого Овсія Лібермана: план, прибуток, премія; особливостей управління інноваціями домашніми господарствами; ролі інновацій та конкурентних переваг у цифровій платіжній системі в економіці; інноваційної трансформації промисловості України та проблем її кадрового забезпечення; перспективних напрямів розвитку циркулярної економіки в Україні; відродження сільськогосподарського виробництва.

Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції.

Представлений матеріал може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, практичній діяльності підприємств і організацій для підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, науковим, освітнім і громадським організаціям.

Комплаєнс-ризиків в інноваційній діяльності підприємств

Бутенко Олена Петрівна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки і менеджменту, ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),
e-mail: olena.butenko@hneu.net

Чупир Олена Миколаївна,

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри підприємництва і торгівлі,
ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна)

Інноваційна діяльність кожного підприємства пов'язана з ризиками, які виникають як під час розробки інноваційного проекту, так і на стадії його комерціалізації. Ідентифікація ризиків залежить від стадії життєвого циклу проекту, на якій вони виявлені. Інноваційні ризики виникають через ситуації, що пов'язані з розробкою нового продукту, виходом на новий ринок та використанням нової технології. Відомо, що ризики інноваційної діяльності є загальні, які притаманні підприємствам різного виду діяльності, і специфічні, а також мають класифікацію за життєвим циклом залежно від виду інноваційної діяльності, а також вони можуть бути деталізованими для виявлення можливих складових.

Окремо потрібно зазначити, що організації функціонують за правилами, які встановлені вітчизняним чи міжнародним законодавством. Фундаментом, що забезпечує виконання цих правил, є комплаєнс-процедура перевірки відповідності вимогам і відповідним нормам з метою урахування широкого спектра вимог і ризиків, пов'язаних із їх змінами та можливістю невідповідності. Виникнення втрат через недотримання законів чи правил спонукає вибудовувати процеси в компанії з урахуванням комплаєнс-ризиків, поява яких можлива на всіх стадіях інноваційної діяльності та притаманна під-

документів для робітників для забезпечення ефективності дії заходів з мінімізації ризиків; на кожному етапі здійснювати внутрішній контроль за виконанням інструкцій і правил з метою отримання інформації про розуміння політики підприємства.

На всіх наступних етапах життєвого циклу інноваційного процесу також існує ймовірність виникнення комплаєнс-ризиків. Змінюється лише вагомість їх впливу. Але має залишатися постійним як основна стратегія управління комплаєнс-ризиками, запровадження та дотримання етичних стандартів ведення бізнесу. Наслідком порушень означених стандартів можуть бути штрафи, заборона на провадження діяльності, негативний суспільний резонанс і навіть кримінальна відповідальність.

Тому залежно від розміру підприємства та виду його діяльності рекомендується створення комплаєнс-контролю та визначення суб'єктів, які відповідають за його здійснення. Зміни у класифікації інноваційних ризиків відбуваються постійно через швидкий розвиток науки, техніки та технології, через швидку зміну цінностей у суспільстві, а також через підвищення вимог до дотримання все більшої кількості правил, норм і законів. Нормативні вимоги змінюються, що викликає ускладнення у роботі інноваційних підприємств на всіх видах ринку – на регіональному, міжнародному чи на національному. Ці обставини потребують від управлінців інноваційними проектами розробки спеціальних методів і заходів для обліку, оцінки та мінімізації комплаєнс-ризиків.

Література

1. Жигалкевич Ж. М., Єфімова Є. Є. Організація ризик-менеджменту інноваційних проектів на ПРАТ «МХП». *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 20.

DOI: 10.20535/2307-5651.20.2021.252849

2. Котов Б. Комплаєнс у системі мінімізації ризиків компаній. *Підприємницьке право та економічна безпека бізнесу*. 2020. С. 148–158. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3d056cc3-d632-429d-abad-2bcc676ae0b5/content>

|||||

-